

80. rocznica deportacji Tatarów krymskich

20 maja 2024

Minęła 80. rocznica rozpoczęcia deportacji Tatarów krymskich z ojczyzny. 18 maja 1944 r. zaczęto ich ładować do bydłych wagonów, by rozwieźć po różnych republikach azjatyckich. W trakcie tej akcji śmierć poniosła połowa narodu.

18 maja 2024 roku Tatarzy krymscy, Polacy i Ukraińcy spotkali się pod pomnikiem Poległym i Pomordowanym na Wschodzie w Warszawie – miejscu wybranym z powodu wspólnoty historycznych doświadczeń. Wysiedlenie Tatarów Krymskich w roku 1944 ma swoją paralelną wersję także w historii Polski.

W 1936 deportowano ponad 60 tys. Polaków z Żytomierszczyzny na stepy Północnego Kazachstanu. Po 1956 roku nie pozwolono im wrócić do swoich siedlisk na Ukrainie sowieckiej. W latach 1937- 38 Rosja sowiecka przeprowadziła tzw. „Operację Polską”, Szacuje się, że w wyniku tej zbrodni zamordowano co najmniej 111 tys. osób, a co najmniej drugie tyle wywieziono w tym czasie na tereny Kazachstanu i Syberii. W ocenie niektórych historyków NKWD zamordowało od 140 tys. do nawet 200 tys. osób narodowości polskiej. Historia powtórzyła się w roku 1945, kiedy nastąpiła kolejna wywózka Polaków, głównie żołnierzy AK i ok. 150 tys. mężczyzn z Górnego Śląska. Pomnik symbolizuje męczeństwo ludzi wywożonych przez sowiecką Rosję na Wschód. Są na nim wśród krzyży także symbole judaizmu i islamu.

Podczas spotkania odegrano hymn tatarski i ukraiński. Przemawiali organizatorzy z diaspory tatarskiej w Polsce (m.in. Ernest Sulejman), ambasador Ukrainy w Warszawie Wasyl Zwarycz oraz Jadwiga Chmielowska – jedna z przywódców ruchu niepodległościowego w Polsce, która odczytała oświadczenie

byłych działaczy niepodległościowych wielu narodów
ujarzmionych.

Autorstwo: Jadwiga Chmielowska

Źródło: ABCNiepodleglosc.pl